## Referát prvý

## MRAC gradientný

## Referát spolu za 13 bodov.

O práci na úlohách je potrebné referovať písomne formou krátkej správy (referátu). Referát/dokument sa odovzdáva do AIS. Pre termín odovzdania pozri príslušné miesto odovzdania v AIS.

## Úlohy

1. Pri návrhu autopilota pre kormidlovanie nákladnej lode sa používa zjednodušený model lode tzv. Nomotov (K. Nomoto – vedec, ktorý sa zaoberal návrhom autopilota pre lode) model, ktorý má tvar prenosovej funkcie:

$$\varphi(s) = \frac{\frac{K}{\tau_1}}{s^2 + \frac{1}{\tau_1} s} \,\delta(s) \tag{1}$$

kde  $\varphi(s)$  je uhol natočenia lode v radiánoch (azimut, kurz lode),  $\delta$  je uhol vychýlenia kormidla (riadiaca plocha väčšinou v zadnej časti lode ponorená vo vode) v radiánoch. Parametre v prenosovej funkcii (1) sú definované nasledovne

$$K = K_0 \frac{v}{L} \tag{2}$$

$$\tau_1 = \tau_{10} \frac{L}{v} \tag{3}$$

kde v je rýchlosť lode v smere danom uhlom  $\varphi(s)$  v metroch za sekundu, L je dĺžka lode v metroch a  $K_0$ ,  $\tau_{10}$  sú konštanty závislé na veľkom množstve faktorov (typ lode atd.) Uvažujme nákladnú loď danú parametrami v Tabuľke 1.

Tabuľka 1: Parametre lode

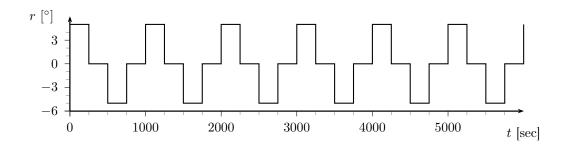
Parameter	Hodnota
L	161 m
$K_0$	-3,86
$ au_{10}$	5,66
$\underline{}$	$5~\mathrm{m~s^{-1}}$

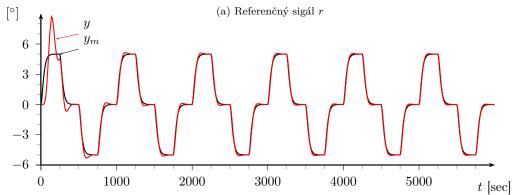
- Zostavte simulačný model lode.
- Zdokumentujte zostavenie numerickej simulácie realizujúcej predmetný dynamický systém tak, aby to bolo možné zrekonštruovať/zopakovať.

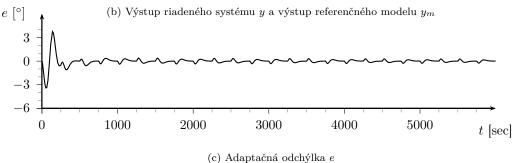
  (2.9b)
- Predveďte funkčnosť simulačného modelu. (0.1b)
- 2. Požiadavky na dynamiku kormidlovania nákladnej lode nech sú definované referenčným modelom v tvare prenosovej funkcie:

$$\frac{y_m(s)}{r(s)} = \frac{0,0025}{s^2 + 0,1s + 0,0025} \tag{4}$$

kde r je referenčný kurz (rozkaz kapitána) a  $y_m$  je požadovaná reakcia lode (priebeh zmeny kurzu).







Obr. 1: Vzorové výsledky simulácie pre cvičenie druhé

Navrhnite adaptívne riadenie s referenčným modelom pre kormidlovanie lode (adaptívny autopilot), pričom zákon adaptácie je založený na gradientnom prístupe a MIT pravidle.

Použite obdĺžnikový referenčný signál r. V jednej perióde rovnomerne rozložené skokové zmeny na úrovne:  $5^{\circ}, 0^{\circ}, -5^{\circ}, 0^{\circ}$ . Dĺžka periódy 1000 sekúnd. Priebeh referenčného signálu je na Obr. 1a. Vzorové výsledky simulácie sú na Obr. 1.

- Navrhnite/zvoľte zákon riadenia (1b)
- Analyticky vyjadrite URO (1b)
- Ukážte existenciu podmienok zhody a existenciu ich riešenia (0.9b)
- Pozastavte sa aj nad neadaptívnou verziou zákona riadenia určte jeho parametre tak aby sa URO zhodoval s RM. Zhodu demonštrujte aj numerickou simuláciou. (0.1b)
- Využite tzv. MIT pravidlo pre návrh zákona adaptácie parametrov zákona riadenia.
   Skokretizujte zákon adaptácie a vykonajte potrebné úpravy/aproximácie pre umožnenie jeho implementácie
   (2b)
- Nastavte/nájdite voliteľné parametre zákona adaptácie a demonštrujte jeho principiálnu funkčnosť s využitím numerickej simulácie celkového riadiaceho systému. (3b)
- 3. Zmeňte rýchlosť lode na v=4 [m/s] a v=6 [m/s], pričom riadiaci systém ponechajte rovnaký aký ste navrhli pre v=5 [m/s]. Pozorujte, či je adaptívny autopilot schopný prispôsobiť sa zmenám. Bonus: vysvetlite pozorované! (2b)